

ВАШІНГТОНСЬКА ГРУПА ПРИГОТОВЛЯЄ КОНФЕРЕНЦІЮ

Вашінгтон (М. Зелик). — Вашингтонська Група, спілка українців-професіоналістів в ЗСА повідомляє, що п'ята з черги Конференція провідництва під назвою „Україна в новому світовому порядку” відбудеться 12—13-го жовтня в готелі Шератон Нешенел в Арлінгтоні, Вірджинія.

Серед доповідачів будуть Геннадій Удовенко, постійний представник України в Об'єднаних Націях, Мартін Сіф, кореспондент газети „Вашінгтон Пост”, який часто пише про Україну, Даг Сіей, співробітник Фонду „Спадщина”, Грег Стентон, професор права в Американському університеті, який займався справою Степана Хмари, як також Катерина Чумаченко, колишня співробітниця Спільної американської комісії з економічних справ, і Орест Дейчаківський, співробітник американської Гельсінкської комісії.

В намаганнях краще зрозуміти ролі України у новому світовому порядку, який виникає в наслідок приголомшуючих змін в ССРСР, учасники конференції розглянуть ті чинники, які впливатимуть на майбутній внутрішній та зовнішній розвиток України. Виходячи з декларації про незалежність України з 24-го серпня 1991 року, учасники обговорюватимуть ряд питань, серед них: перетворення ССРСР з централізованої

потуги на розчленовану імперію, російські імперські тенденції, зовнішньо-політичні ініціативи українського уряду, ставлення американського та інших західних урядів до незалежності України, референдум та вибори в Україні, судові, економічні та політичні реформи в Україні, різниці між східними та західними територіями України тощо.

Усе це відбуватиметься в рамках панелей, дискусій, виставок, доповідей. Серед інших імпрез, пов'язаних з конференцією, буде прийняття в п'ятницю увечері і бенкет-бенедикт в суботу увечері, весь прихід з якого призначений на стипендійний фонд Вашингтонської Групи.

Як і в попередніх роках, цьогорічна конференція, яка відбувається лише кілька коротких тижнів після проголошення незалежності України, являє собою унікальний форум для обміну думками, інформацією та практичними порадами щодо майбутнього України.

За докладнішими інформаціями слід звертатися до Ліді Чопівської — Бенсон (202) 955-3990 або до Митрона Василя (202) 234-7584. Якщо є фірми чи організації, які бажають мати свої виставки продовж двох днів конференції, слід звертатися до Марти Перейми (703) 998-8570.

Верховна Рада України творить власну внутрішню і зовнішню політику

Київ (УНІАР). — Тут 10-го вересня продовжила працю сесія Верховної Ради України. Депутати обговорили порядок денний сесії на період 10—20-го вересня. Голова комісії з економічних реформ Володимир Пилипчук у своєму виступі наголосив на тому, що негайно треба винести на затвердження закони про роздержавлення власності, про захист національної економіки, державні ресурси, бюджет України, про фінансову систему, ринкові інфраструктури, впровадження грошової одиниці. Якщо це не буде зроблено, на нас з четвертого кварталу чекає гіперінфляція і повний крах економіки. На думку Володимира Пилипчука, треба негайно виробити власну економічну внутрішню і зовнішню політику, бо зараз у Верховній Раді і у Кабінеті Міністрів частина

людей не розуміється на ринковій економіці, частині абсолютно проти зміни економічних стосунків, решта має економічну програму, але не знає, як її запровадити. Степан Хмара підтримав виступ голови комісії з економічних реформ і крім того запропонував скасувати закон про загальну військову повинність в Україні, до призводу прийняти пакет законів про службу в Україні.

Верховна Рада ухвалила закон про підприємства, установи і організації союзного підпорядкування на території України. Відтепер їх майно і фонди є власністю України. Прийнято також закон про захист іноземних інвестицій в Україні. Він надає право іноземним підприємцям вільно вкладати свої фонди у роз-

(Закінчення на стор. 4)

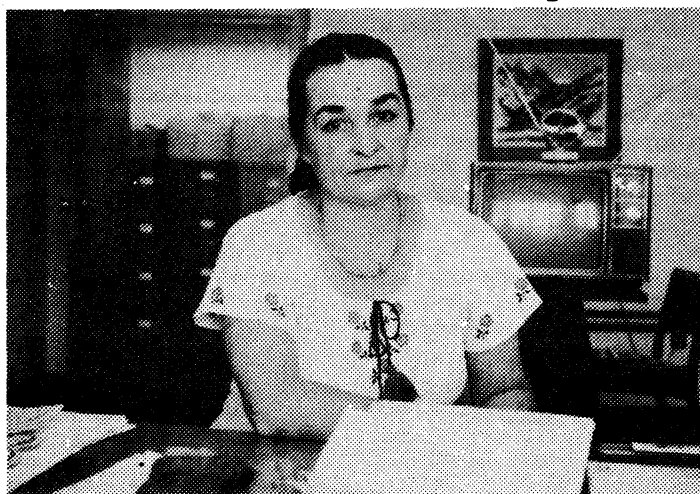
„Коли працюється з дітьми —

життя не є даремне”

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Галина Могильницька — учителька „з крові й кости”. Вона з гордістю підкреслює, що вже 25 років працює педагогом і має у тій професії великий досвід.

В ЗСА вона була в часі шкільних вакансій і коли пишемо ці рядки вже давно у своїй середній школі ч. 1 далеко від Джерзі Сіті у Кривоозерському районі Миколаївської області, де у неї аж 1,000 учнів, які чекали нетерпеливо її поверноту. Тут у нас вона мала також учнів — але їх було куди менше та були вони старшого віку. Але її педагогічні здібності такі надзвичайні, що ці „нові” учні, члени курсу поліпшення кваліфікації вчителів шкіл українознавства на Союзі, зі захоплення слухали її лекції з літератури про шестидесятиників і, як розповідала нам, мала вона з ними дуже цікаві дискусії. Перебування на курсі згадує вона незвичайно тепло, бо могла учителями, особливо молодшого покоління, так багато сказати про спілкування зі шестидесятиниками та іншими цікавими людьми сучасної України.

Про своє життя Г. Мо-

Г. Могильницька розказує про навчання дітей в Україні.

гильницька не виявляє багато. Ми довідалися лише, що вона ще одна „одеситка”, третя з черги яку нам доводиться гостити в редакції „Свободи”, закінчила там університет і рідшила посвятитися педагогічній праці з дітьми. Тому саме від 1970 року працює у цій сільській школі та має з виховання дітей, зокрема тепер, велике вдоволення. Вона не лише педагог, а також поетеса і видала декілька збірок. Перші з них, в яких вона упоряднює це збірки віршів для дітей „Ходить сон коло вікон”. Її

Національний Музей у Львові розвивається

Музей ім. Леніна тепер — Національний Музей у Львові

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. К.). — Національний Музей у Львові може погордитися новим великим успіхом: йому призначено незабаром після невдалого путчу будинок колишнього музею ім. Леніна, який відомий зі свого великого об'єму та десятків залів догідних на виставки. Будинок призначено на виставки давнього українського мистецтва — на ікони, різьби, скульптури і вже тепер у новому приміщенні відкрито реставраційний відділ з фаховими силами.

Оля Ставнича, член Управи Українського Музею в Нью Йорку, що саме перебувала у Львові, оглянула будинок, як також інші приміщення Національного Музею, а, побувавши на мистецькому Бенеалі, що відбувалося у вересні, мала нагоду зустрітися із директором Національного Музею, Андрієм Новаківським, як також з директорами інших українських музеїв та із деякими мистцями і оглянути ряд мистецьких

виставок. У дружніх розмовах із представниками Національного Музею продовжується великим успіхом: йому призначено незабаром після невдалого путчу будинок колишнього музею ім. Леніна, який відомий зі свого великого об'єму та десятків залів догідних на виставки. Будинок призначено на виставки давнього українського мистецтва — на ікони, різьби, скульптури і вже тепер у новому приміщенні відкрито реставраційний відділ з фаховими силами.

Литовці мають клопоти з польською меншістю

Вільнюс, Литва. — Пресові агентства інформують з Прибалтики, що литовський уряд має клопоти з польською меншістю, а також

з польським урядом у Варшаві, який заперечував публічно проти дискримінації поляків у звільненій Литві.

Також Литовський інформаційний центр в Нью Йорку розіслав для преси й інших засобів масової інформації вияснення в цій справі. Йдеться про те, що минулого тижня литовський парламент розв'язав дві місцеві сільські клітини, інфільтровані комуністами. Ці клітини в часі спроби перевороту в Москві активно підтримували так званий Державний комітет громадського порядку, орган, який був створений путчистами зараз такі після перебрання ними влади в Кремлі у відсутності президента СС-СР Михайла Горбачова.

Виступаючи на пресовій конференції в Нью Йорку, куди він приїхав для участі

ФЕСТИВАЛЬ В ДЖЕНКІНГВІ

Дженкінгтон, Па. — Тут у неділю, 6-го жовтня, від год. 12-ої полудня до 6-ої вечора відбуватиметься річний Український фестиваль. В програмі: виставки мистецьких виробів, традиційної народної ноші, ярмарок, виступи мистецьких ансамблів, продаж українських страв. Фестиваль проводиться в Менор Джуниор коледжі, Факс Чейс Ровд і Форрест Авеню. За інформаціями слід телефонувати на число (215) 885-2360.

В МОСКВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОСТАННІЙ З'ЇЗД КОМСОМОЛУ

Москва. — Советське пресове агентство ТАСС повідомляє, що в Москві 27-го вересня розпочався останній з'їзд ВЛКСМ (комсомолу) Советського Союзу. Згідно з повідомленнями акредитованих в ССРСР кореспондентів, учасники з'їзду вирішили розв'язати цю молодечу організацію, яка на протязі десятиліть була опорою Комуністичної партії і „авангардом” в боротьбі комуністично-московської імперії проти західних імперіалістів.

Надзвичайний 22-ий з'їзд комсомолу „буде останнім”, — заявив на пресовій конференції перший секретар ЦК ВЛКСМ Володимир Зюкін.

Необхідне скликання цього з'їзду було зумовлене, на його думку, серпневими подіями в ССРСР, тобто невдалою спробою державного перевороту, у підготовці якого брали участь найвищі керівники Советського Союзу, включно із віцепрезидентом, керівником КГБ і міністром оборони ССРСР. В таких умовах молодеча організація, яка нібито нараховує тепер коло 20 міль. членів, не може цих перемін прийняти спокійно і вона „духово вичер-

палась”. У з'їзді беруть участь комсомольські організації усіх республік, крім грузинської. Грузія створила вміжчасі свою власну республіканську молодечу організацію і вийшла з ВЛКСМ.

З'їзд повинен вирішити також долю мастків комсомолу, які обираються на 390 міль. карбованців. Всі республіканські структури мають отримати свою частку з матеріальних цінностей, в залежності від числа членства і вкладу.

У процесі реорганізації, чи покликання до життя молодечої організації під іншою назвою, треба врахувати цінний досвід міжнародних молодечих зв'язків, — заявив кореспондент Зюкін.

Як і можна було сподіватися, комсомольці Російської федерації роблять заходи для створення молодіжної міжнародної організації, яка має, нібито, обороняти соціальні інтереси молоді, але насправді вони йдуть по лінії загальної політики кремлівського „центру” затримання процесу розпаду імперії, — кажуть спостерігачі.

В Грузії запроваджено війнятковий стан

Тбілісі, Грузія. — Згідно з розпорядженням президента Грузії Звіяда Гамсахурдіа, вночі з вівторка на середу на території республіки введено війнятковий стан.

В президентському указі говориться, що війнятковий стан вводиться у зв'язку „з військовим і цивільним путчем, що почався в Грузії, створенням хунти, що має озброєні сили, і активізацією деструктивних сил”.

Пресова служба президента повідомила, що в середу, о 2 год. 30 хв. ранку стався збройний напад на тбіліське Управління електричних мереж. Під час стрілянини загинуло троє і двоє були тяжко поранені. Ці ж джерела повідомляють, що напад був вчинений групою колишніх гвардійців „незаконного озброєного формування Тенгіза Кітовані” з метою відключити електропостачання Тбілісі. Цю версію категорично відкинув представник командування націо-

нальної гвардії, яка відмовилася підкоритися Гамсахурдіа.

В інтерв'ю кореспондентів ТАСС один з командирів національної гвардії заявив, що підрозділи Кітовані не ведуть активних бойових дій. Він підкреслив, що повідомлення, які надходять з Будинку уряду, „брехливі і провокаційні”, а також спростував повідомлення пресової служби президента про дії національної гвардії щодо захоплення зброї в районних відділах Тбілісі.

Представники опозиції повідомили, що група бойовиків, можливо, вчинить спробу замаху на відомих представників демократичних сил — Тенгіза Кітова і Тенгіза Кітовані.

Стало відомо, що в усіх шпиталях Тбілісі завозять донорську кров, кровозапасники, антисептики. Медики очікують, що найближчим часом шпиталі поповняться пораненими.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 24-ГО ВЕРЕСНЯ, в Каліфорнії у місцевості Ла Жолла помер світові слави автор і ілюстратор Теодор Сусс Гейсел, який своїми химерними фантазіями розважав малих і дорослих дітей по цілому світі, пишучи під псевдом Д-р Сусс. Джеррі Геррісон, відповідальний за відділ дитячої літератури у видавництві Рендом Гавз, видавцем книжок Т. Гейсела, заявив, що „зі смертю його втрачено найкращий талант в історії дитячої літератури”. У своїх творах він втілював різного віку вміням пов'язати безглуздо та логічне, але завжди з простим почитанням-мораллю. Одним з найбільш відомих і улюблених його творів і постатей є „Кіт в капелюсі”.

НА ВІЗИТАЦІЇ У ЗСА перебуває Кардинал Юзеф Глемп, римо-католицький Архієпископ Варшави та примас Польщі. У середу, 25-го вересня, перебуваючи в Олбані, столиці ньюйоркського стеути, йому вручено перед римокатолицькою катедрою Непорочного Зачаття судовий позов. До судової відповідальності за образу та очорнення притягає його жидівський рабин Авраам Вайс, з Гебрейського інституту у Бронксі, який в липні 1989 року впровадив групу демонстрів на подвір'я і ганок будинку-монастиря римо-католицьких монахів, що знаходиться поруч колишнього концентраційного табору Авшвіц. Рабин А. Вайс твердить, що Кардинал Ю. Глемп його очорнив і образив, коли у своїй проповіді після цього випадку висловив задоволення, що демонстрації зупинено поки вони могли вбити монахів і знищити монастир. Позов зареєстровано у Верховнім суді ньюйоркського стеути. Кардинал Ю. Глемп, чи його правний представник, мають 20 днів до відхилення оскарження в Нью Йорку, або цілковитого відкинення.

ПІДПРИЄМЦІ ЕКСПОРТНОЇ торгівлі в останніх днях закупили збіжжя на суму 200 міль. дол. для доставки в ССРСР. Це після того, як комерційні банки виявили велику охоту позичити гроші ССРСР, все зазвичай зміню позичкових гарантій, що за них у 100 відсотках заручився Департамент сільського господарства, тобто Уряд ЗСА. Не всі є захоплені цією зміною позичкових гарантій зі сторони Уряду, зокрема гостро проти цього виступив сенатор-демократ з Нью Джерсі Билл Бредлі, заявляючи, що це є дуже дорога допомога для американських фермерів і банкірів. „Це запевнена угода для банків і погана угода для платників податку”.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР РУМУНІЇ ЗРЕЗИГНУВАВ ПІД ТИСКОМ РОБІТНИКІВ

Букарешт, Румунія. — За сособи масової інформації повідомили, що прем'єр-міністр Румунії Петре Роман зрезигнував зі свого посту під тиском занархізованих копальних робітників, які, прибувши масово до столиці, опанували повністю ситуацію.

Спершу тисячі маси вуглекопів домагалися уступлення прем'єр-міністра, але коли він уступив у висліді затажної боротьби, вони тепер домагаються уступлення президента.

Заворушення в Букарешті розпочалися ще в середу, 25-го вересня великою демонстрацією вуглекопів, „озброєних” грубими дротками, які домагалися вищої платні і піднесення життєвого рівня робітників. В четвер, 26-го вересня демонстрація набрала вже політичного характеру. До сі загинуло чотири особи, а 140, в тому числі чимало поліціантів і національних гвардійців, були поранені.

Прем'єр П. Роман заявив кореспондентам, що його партія, яка виступає під назвою Національного фронту збереження, буде продовжувати обороняти демократію в Румунії, аж до часу поки парламент не затвердить нового прем'єр-міністра і нового уряду взагалі. Політичні спостерігачі й аналітики, які знають, що згаданий Фронт складається в більшості з колишніх комуністичних партійців в Румунії, який не має великих вийгладів вдержатись при владі і не має жодної візії, як пре-

ба розв'язати соціальні питання. Крім того він втратив довіру і тому існує можливість, що вуглекопи поведи тепер фронтальний наступ проти непопулярного уряду колишніх комуністів, щоб відкрити дорогу для Румунії на Захід. Таку оцінку дають багато політичних аналітиків, хоч не треба виключати звичайної анархії, яка постає на тлі безрадности уряду.

Президент Румунії Іон Ілієску прийняв резигнації прем'єр-міністра П. Романа і заявив, що незабаром розпочнуться розмови про сформовування нового уряду на базі відкритості і багатопартійності. Одним словом він зрозумів, що Румунія не зробить жодного прогресу без участі всього народу, усіх політичних і громадських сил, бо колишня комуністична партія вже вичерпала усі свої пропагандистські об'єкти. Не відомо тільки, що буде із самим Ілієску, бо скандування „Геть з Ілієску” продовжується на вулицях Букарешту.

Неспокій почали також поширюватися на провінцію і вони можуть охопити незабаром цілу країну. У п'ятницю, 27-го вересня, тисячі вуглекопів маршували в сторону столиці з усіх-усюдів Румунії, при допомозі потягів, тягарових автомобілів, возів і пішки. Очевидно, Ілієску не хоче проти них застосовувати військову силу, щоб не перетворити Румунію в суцільний хаос і не спровокувати громадянської війни.

Москва просить допомоги від Вашингтону

Нью Йорк. — У вівторок, 24-го вересня, президент ЗСА Джордж Буш вперше зустрівся з новим міністром закордонних справ СС-СР Борисом Панкіним і вислухав його просьбу про негайну харчову допомогу для ССРСР, а також заклик до „тісного співробітництва” з Заходом у справі перебудови советської економіки.

Розмовляючи з Дж. Бушем, Б. Панкін запевнив Президента З'єднаних Штатів, що політична ситуація в Советському Союзі вже нормалізується. Советський міністр сказав, що створилася рівновага між центральним урядом і республіками. Республіки, які проголосили незалежність, підкреслив Б. Панкін, на мають наміру розставитися зі Советським Союзом, а лише сповнені рішучості порвати з тоталітаризмом. Білий Дім не випустив ніякої заяви у зв'язку з прось-

бою Панкіна про допомогу Советському Союзі. Представник Адміністрації лише підтвердив, що З'єднані Штати надішлють в ССРСР харчі і медикаменти, але відмовився говорити про фінансову допомогу, хоч про це просив новий советський міністр закордонних справ.

Голова советського міністерства закордонних справ запевнив Президента, що Советський Союз хоче покінчити з ідеологією в політиці. На підтвердження цього Панкін покликався на недавнє рішення Кремля вивести з Куби советське військо і припинити забезпечувати зброєю марксистський уряд Афганістану. Після зустрічі з Бушем Панкін відповів на запитання журналістів.

У вівторок, у другий половині дня міністр закордонних справ Советського Союзу виступив на сесії Генеральної Асамблеї ООН.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Великобританії Том Кінг заявив, що його уряд не сприйме розпаду Советського Союзу як аргумент на користь більш радикальної редукції збройних сил країни, ніж це планувалося раніше. „Ситуація в Советському Союзі все ще може змінитися”, — сказав Кінг.

ВИСТУПАЮЧИ У ВІВТОРОК, 24-го вересня, у програмі національної телевізії, президент Філіппін Корасон Акіно заявила, що не буде наполягати на проведених референдумі щодо долі американської воєнної бази у Субійській затоці, термін вийняти якої минає 16-го вересня. Акіно закликала до компромісу, згідно з яким американські воєнні кораблі залишаться на базі на час від двох до семи років. Остаточно цю справу вирішити уже новий президент Філіппін і сенат нового складу. Президентський і парламентські вибори на Філіппінах відбудуться наступного року. Акіно оголосила, що вже не буде кандидувати.

В СЕРЕДУ, 25-ГО ВЕРЕСНЯ, 30 дітей з України віком від 7 до 15 років, які у висліді чорнобильської катастрофи захворіли невиліковною формою рака печінки, приїхали до Туреччини на запрошення благодійницького клубу Лайонес. Члени клубу зустріли дітей квітами і пляжками „Ми вас любимо”. „Ласкаво просимо, наші маленькі українські друзі”. Діти перебувають у Стамбулі й Анкарі понад тиждень.

БЕОГРАДСЬКІ ВЛАСТІ заявили, що тілні останки маршала Тіто ще в цьому році буде поховано в землю на одному з міських цвинтарів. Тепер вони покочаються в білому мармуровому саркофазі в так званому Будинку квітів. Це повідомлення схвально сприйняли сербські націоналісти. Вони вважають Тіта, вихідця з сербсько-хорватської одини, зрадником національних інтересів сербів.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda: (201) 434-0237. UNA: (201) 451-2200. Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс.)

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel (201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036. Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дві актуальні справи у промові Дж. Буша в ООН

Генеральні Асамблеї Об'єднаних Націй вшавилися пролітими на їх щорічних сесіях потоками слів. Диктатор Куби Фідель Кастро промовляв раз на такій Генеральній Асамблеї сім годин. Трагікомічним епізодом в історії Генеральних Асамблей був церковний виступ Нікіти Хрущова, диктатора совєтської супер-пуги, який гатив своїм черевиком по столику перед ним.

Об'єднані Нації розрослись до 162-ох членів, включаючи туди вже три балтійські держави. Єдина Швейцарія не хоче туди належати. Хоча формально всі таємні членські країни „рівні“, мають на Генеральній Асамблеї один голос, чи то ЗСА, СССР, або Китай, чи Люксембург і Сан Маріно, — насправді малі, слабкі й маловідомі азійські й африканські країни мають собі за честь належати туди. Висланий на Генеральну Асамблею представник такої країни, звичайно найвищий державним становищем, хоче заманіфестувати себе перед світом і власними земляками і виголошує велику промову.

Така традиція не стосується існуючих великодержав, особливо З'єднаних Штатів Америки. Президент ЗСА як господар головної квартири ООН, звичайно виступає в першому дні щорічної сесії Генеральної Асамблеї, інколи перший промовець, використовує терен цієї найвищої у міжнародному світі установи для заторкнення тільки найважливіших актуальних справ. Такої традиції дотримувався теж президент Джордж Буш у своєму виступі 23-го вересня 1991 року. Тільки коротко згадав на вступі 20-хвилинної промови банкрутство комунізму, яке започатковує нову історичну еру, відкриваючи поневоленням народам шлях до свободи. Не назвав по імені ні одної з оцих країн та поклав натиск на двох справах: необхідності визволити світ від можливого „голокосту“ атомової зброї та запевнити світові мир і добробут. Конкретно — вказав на загрозу від Іраку, що його диктаторський президент Саддам Хусейн не вирікся амбіції досягнути атомову зброю. Буш повідомив, що у тому самому часі, як він промовляє у скляному палаці ООН в Нью Йорку, у столиці Іраку, Багдаді, тамошні власті скофіскували у членів Контрольної комісії ООН документи, в яких вони списали свої спостереження про засекречені роботи над здобуттям атомової зброї. Буш з притиском заявив, що у цій справі „не може бути компромісу“ і що вся зброя для масового вбивства мусить бути знищена з Іраку.

Друга справа — це проблема заморення на Близькому Сході. Відомо, що рішення Буша, підтримане Конгресом і прилюдними опитами, щоб відкласти петицію Ізраїля на призначення йому 10-ти більйонів дол. кредиту з американською гарантією на чотири місяці, після мирової конференції, розлютила ізраїльського прем'єра Іцака Шаміра і поділила народ в Ізраїлі та в жидівській діаспорі на два табори: проамериканський і антиамериканський. Щоб доказати жидівському світові, що він, президент Буш, не є ворогом Ізраїля і жидів, він зголосив у своїй понедільковій промові в ООН формальну пропозицію, щоб скасувати своєчасну резолюцію ООН, яка таврувала сіонізм, як жидівський расизм. Це був зручний тактичний маневр Президента, але на становище Іцака Шаміра ні трохи не вплинув.

Говорячи про konieczність заведення миру у світі Президент назвав тільки одну Кубу (поруч з Іраком), де все ще зберігається диктаторська комуністична влада Фіделя Кастро. Тут наче автоматично насувається сумнів щодо доцільності промовчання Бушем дальної драконської комуністичної диктатури у Китаї.

Гарним кінцевим звором промови Буша було запевнення, що він не хоче заводити у світі „Пакс амерікана“, — а мир загальний, універсальний. Ця заява Буша була не тільки суто риторичною справою, — це була заспокоїлива заява на адресу американських демократів, які не хочуть, щоб Америка грала роллю світового поліціанта, і на адресу латинської Америки, яка традиційно боїться північно-американського диктату.

В цілості Джордж Буш на трибуні Генеральної Асамблеї ООН був дійсним лідером сучасного демократичного світу — це мусять признати і його критики та вороги. У сучасному переломовому історичному періоді — Америка щаслива, що має такого лідера — при всіх його прикметах і хибих та всіх його успіхах і помилках.

Самостійна Україна уже через два тижні після проголошення фактично ввійшла рівною державою у коло країн усього світу. Міжнародне визнання її незалежності — справа найближчих днів. Зліквідовані формальні аргументи, яким досі керували великі держави оперували, виправдуючи своє ігнорування невідворотного процесу розвалу комуністичної імперії.

Нагадаймо недавні події. Маргарет Тачер у Києві не посоромилася образити українську національну гідність, назвавши Україну американським штейтом Каліфорнії. Мовляв, про яку самостійність совєтського штейту може йти мова? Президент ЗСА Джордж Буш, мобілізований Горбачовим, почав у Києві лякати Україну жаклими ликами, якщо вона забажає утвердити самостійність, вийшовши з тюрми народів. Гідну великого жалю позицію він посів після проголошення незалежності Литви, Латвії та Естонії! Бачте, він у принципі не визнає анексії Москвою цих республік, але відмовляється визнати їхню самостійність, бо Москва не дозволяє... Як відомо, президент ЗСА все таки змушений був визнати прибалтійські республіки суверенними державами, хоч зробив це мало не останнім серед держав світу. Мало чести йому за це.

Щойно на надзвичайній сесії Верховної Ради Союзу поставлено остаточно точку на большевицькій імперії. Віднині це має бути зовсім відмінним назвимою, союзом чи співдружністю рівноправних і самостійних республік. Віднині не декларативно, а реально визнається не лише право, а й реальні умови для творення народами незалежних держав. Усі республіки, які проголосили вихід з колишнього Союзу, визнаються самостійними.

Міжнародне значення цього акту важко переоцінити. Кожна республіка віднині набуває міжнародне ім'я. (Зверніть увагу, як швидко Україна позбулася принизливого артікулю „The“). Міжнародне визнання самостійності України відкриває великі можливості перед республікою перетворити занапащену колонізаторами країну в багату державу. Завдяки коласальним природним багатствам та робітничим рукам народу Україні належить по сісти важливе місце в європейській економічній співдружності. Процес державного будівництва піде прискореним темпом, бо люди, відчувши реальними господарями на власній землі, працюватимуть віддано, щиро свідомі того, що віль-

Василь Сокіл

ВЧОРАШНЄ І СЬОГОДНІШНЄ

на праця спрямована на загальний добробут народу.

Проголошення і утвердження самостійності України, безумовно, перебуває й діаспору. При всіх різноманітностях політичних поглядів, не раз несумісних з логікою поведінки, коли замість розсудливості запановувала галаслива амбітність та непримиреність до думки інших, все таки за ці „перебудовні“ в діаспорі роки наявні позитивні зміни. Це стосується не тільки послаблення політичних сутічок, які досі марнували сили на потрібні діла, як виразної зміни ставлення до головної справи, здобуття незалежності.

Відбувається переоцінка вчорашнього в ім'я сьогодиньшого і майбутнього. В минулі десятиріччя активність діаспорних організацій (завинятком просовєтських) спрямовувалася на одного ворога, — комуністичний режим, поневолювача нашого народу. Форми, масштаби й особливості таких акцій були різноманітні, — від, скажімо, звичайних пропагандистських заходів і аж до запальних закликів рушити стотисячною діаспорською армією визволителів. Оскільки для всіх існував один і той же ворог, можна було погоджу-

ватися на будь-які методи боротьби з ним. Врешті роля всіх політичних заходів діаспорних організацій та окремих діячів у минулому принесла користь тим, що в більшій чи меншій мірі впливала на нашої, роздуми та усвідомлення ширшими колами на батьківщині основаного завдяки: загартувати національну свідомість. Це виявилось найпотужнішою зброєю! Націоналістичні гасла залунали по всій Україні і привели до перемоги: Україна стала незалежною, вільною державою.

Характер і форми діяльності діаспори від цього кардинально змінюються. Методи і суті акцій, властиві минулим часам, доводиться лишити історії. Сьогодні вони непридатні. Прийшли нові часи і утверджується нове мислення. Від багатьох догм звільняється українська громада. Хоч і не така проста справа відмовитися від колишніх переконань.

Зовсім недавно часто можна було почути: в Україні немає надійних сил для здобуття незалежності. Перебудови не можна вірити, бо в своїх інтересах її проголосили комуністи. З будь-якими комуністами у нас не може бути нічого спільного. Будемо на сторожі, коли до нас навідується під виглядом друзів таємні емісари з Києва, які

(Закінчення на стор. 4)

Ярослав Ісачевич

ІКОНА — НОВИЙ ЧАСОПИС В УКРАЇНІ

свідомості. Ліквідація бого-словесних церковних закладів, знищення або еміграція вчених і багатьох мистецтвознавців значно утруднили відродження студій церковного мистецтва, коли це стало можливим.

Однак ще в ті часи, коли атеїзм насаджувався з усією безоглядністю бюрократично-поліційних репресій, мистецтвознавці розпочали акцію рятуння пам'яток, їх дослідження і популяризацію. Наслідком цього стали такі фундаментальні праці як „Нариси архітектури Української РСР“, „Історія українського мистецтва“ у п'ятих томах. Науку збагатили фундаментальні дослідження С. Тарашенка, Г. Логвина, П. Білецького, В. Свенціцького, Л. Міляєвої, Я. Запасака, В. Овсійчука, багатьох науковців молодшого покоління. Розгорнуло діяльність Українське товариство пам'яток історії і культури, згодом розпочалась праця на багатотомним описом („Зведення“) пам'яток. Велику роботу для рятуння рухомих пам'яток розгорнули музеї. Без перебільшення, подвигом було створення колективом, Львівської картинної галерії, що її очолює Борис Возницький, унікальної колекції ікон та релігійних скульптур у музеї „Одеський замок“. Велике значення мало проведення тематичних виставок українських ікон Київським музеєм українського мистецтва (який нині повернув собі традиційну назву — Національний музей). Спілкою художників, Українським фондом

культури, Українським товариством охорони пам'яток історії культури та іншими організаціями.

Ще донедавна така праця велася одночасно з антирелігійною кампанією, почасті наперекір їй. Нерідко редактори і цензори змушували авторів писати „пам'ятка монументальної архітектури“ замість „церква“, релігійну музику називати „культувою“ або просто „традиційною“ тощо. Самі автори теж йшли на такі заміни, щоб мати змогу опублікуватися. Втім, головною бідою були не цензурні обмеження щодо вживання термінів, а відірваність мистецтвознавства від богословської науки, недоступність закордонних теологічних праць, заборона покликатися на них.

За останні роки ситуація цілком змінилася. Релігійне відродження принесло з собою небажане раніше зацікавлення релігійним мистецтвом. Проводяться виставки, концерти, розгорнулася продаж ікон. Розпочався обмін творчими досягненнями між Україною і українською діаспорою.

Усе ж, наслідки довготривалих обмежень і переслідувань не можна подолати відразу. Надто мало є мистців і мистецтвознавців, які спеціалізуються в галузі релігійного мистецтва. Недосвідченість замовників спричинилася до справжньої епідемії таких „відновлень“ церков та ікон, які рівнозначні з їх втраченою. Стало можливим будівництво церков, але інформація про традиційну і модер-

ну релігійну архітектуру у нас малодоступна.

У таких умовах новий часопис ставить перед собою подвійне завдання. По-перше, сприяти науковому дослідженню українського мистецтва, популяризувати у світі його пам'ятки, інформувати читачів в Україні про доробок західних мистецтвознавців і богословів, які займаються проблемами сакрального мистецтва. По-друге, поширювати знання про наші мистецькі традиції і про новітні мистецькі течії всіх, хто причетний до практичної діяльності в галузі церковного будівництва, релігійного мистецтва і музики. Особливу увагу будемо звертати на питання, пов'язані з його словесним змістом і символічним значенням мистецьких пам'яток.

В першому числі будуть опубліковані в основному статті і повідомлення про мистецтво давньої і середньої доби; в наступних числах будуть друкуватися розвідки та інформації про модерне релігійне мистецтво.

Видавцями часопису будуть Інститут Українознавства ВУАН і Львівський відділ Українського Товариства Охорони Пам'яток при допомозі Фонду Катедри українознавства. Є ще багато різних труднощів, насамперед технічних. Щоб їх поконати, треба зібрати певну суму в твердій валюті, бо без неї тепер в Україні важко купити обладнання, потрібне для друку. Просимо надіслати свої пожертви на цю ціль на адресу: Ukrainian Studies Fund (Ikona), Harvard University, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, Mass. 02138. Даток в сумі 20 дол. буде зарахований як передплата на перше число.

спокійна, слід закликати народ до спокою“. І дійсно це був спокійний день в Україні, тільки наступного дня недалеко від Києва відбулося незначне переміщення військ. Треба підкреслити факт, що критичного 20-го серпня, коли заолотником усміхалася перемога, анулювання Президією Верховної Ради України розпоряджень комітету заговорників на території України, дуже зміцнило позицію президента Михайла Горбачова.

Вирішальні дії заговорників розгорнулися повною силою в Москві. Заговорники намагалися скинути на російський „Білий Дім“ повітряний десант, але вертольотники відмовилися летіти. Кажуть, що командира десантників генерал-майора А. Лебедя (українець) перемовив на свою сторону президент Росії Борис Єльцин. Та й танкісти відмовилися стріляти в народ. Путч в Москві закінчився швидко, тільки загинуло троє молодих людей.

Цей путч для України був подарунком Богом. Минула потреба підписувати ганяний договір і загинула Компартія України, що ще до того часу правила Україною. А що найголовніше, Верховна Рада України проголосила Акт незалежності України.

Розуміється, що негайно поставлено поза законом Комуністичну партію України та конфісковано її майно.

Цей Акт Верховної Ради України знайшов свій відгомін в Ужгороді, де саме в тому часі відбувалася згадана конференція. Президія конференції вислала телеграму Президії Верховної Ради України в Києві: „Учасники міжнародної наукової конференції в Ужгороді, Українські Карпати: етнос, історія, культура, що працює з 26-го серпня до 1-го вересня 1991 року, відстають органи найвищої державної влади Української Республіки. Підтримуємо останні акти Верховної Ради, якими покладено основи під самостійність демократичної української держави... Хай живе вільне і оновлене Закарпаття у незалежній і неподільній Україні!“

Президія конференції.

Про це і те

Про вигоду, весілля і незалежність України

Останнього тижня ми розмовляли з одним із молодих українців, що минулого року пройшов Україну із „Дзвоном“, сповнений ентузіазму і бажання допомогати Україні.

— „Ми як спільнота поза межами України прогавили історичний день 24-го серпня, — сказав він з глибоким переконанням. — Ми зовсім не зуміли його зробити всі разом спонтанно відзначити, так, щоб ціле наше оточення про це знало. Навіть неділя після цієї славної суботи прийшла як звичайна собі неділя. Навіть наших прaporів не вивісили на українських установах!“

— Бо як можна було проголосувати незалежність України в суботу літом, коли всі люди були або у Вайлуді, або на Союзівці, або в Гантері, чи в іншому відночинковому місці? — запитала, посміхаючись товаришка нашого молодого знайомого.

Ми прислуховувалися до цих голосних заважень молодого нашого покоління і признавали їм слушність. Нам пригадалося, як недавно телефонував знайомий пластун з Рочестера і пояснював чому українці цього міста дали аж платне оголошення до місцевих преси, що вітають прокламацію про незалежність України. Він розповідав, що його американські друзі дивувалися, що він спокійно мицює незвичайну подію сприймаємо і що не було на неї спонтанного відгуку, навіть хоча б Богослуженням в тому чи наступному дні.

Може ми і раділи кожен по-своєму, у замишленні наших вакаційних приміщень чи наших домів. Може тут і там піднеслися келехи і поллялися сльози радості. Але все це було у скромних розмірах, а не велелюдно, не тисячами осіб, що хотіли б так святкувати проголошення незалежності, як святкують тут 4-го липня.

Чому воно так? Чи це байдужість, вигода чи тільки якесь отупіння, що приходить часом у людей, які дуже довго на щось чекають та вкінці воно сповниться?

Тепер з відстані декількох тижнів від цього незабутнього дня ми зачинаємо роздумувати, аналізувати, та завва-

жати, що і далі ми не зовсім свідомі того, що сталося. Бо ось в останню неділю спільно всі політичні угруповання та всі громадські організації умовилися одночасно зібратися у трьох різних осередках із головним місцем — столицею країни, щоб спільно заманіфестувати свою радисть, а при тому вимагати від Уряду ЗСА та його Президента визнати цю нашу, тепер вже, незалежну, але ще дуже молоденьку Україну. Можна висунути багато аргументів, які промовляли проти вибору до того саме неділі, 22-го вересня, можна критикувати коротку та хаотичну підготовку до цієї маніфестації, можна стверджувати брак на ній американських політичних мужів, але ніяк не можна оправдати цієї байдужості, з якою поставилося до неї багаторічне українське. Виправдання були різні — найбільше із них було критикуванням такої імпрези. Але чи що критикувала дуже часто вигода, мовляв „і пощо їхати так далеко, щоб там стояти на площі...“ — або так стереотипним, хоча часто оправданим виясненням „Ми мусимо на весілля“.

Учасливі участь взяли дітвора із Пласту та СУМА, свеголової члени комбатантських організацій, жіночих і... численні гості з України. А де були інші? В замишленні своїх домів „відпочивали“, або бавилися на весіллях. Нам соромно було дивитися коли ранком батьки привозили своїх дітей зодягнених в однострої до автобусу, а самі від'їздили додому, щоб увечері знову їх відібрати.

Нам соромно було, що старші ніяк не давали на маніфестації прикладу дітям ані поведінкою, ані відсутністю провідників. Нам соромно було тепер зітнутися, що нас було так мало і що відвідувачі з України дивувалися, як відбуваються у нас такі маніфестації. Хіба прийдемося признати рацію нашому молодому другові, що ми такі „прогавили“ нагоду і що ми не еміли всі разом відзначити, як пристало цей особливий і зворотний момент нашої історії.

O-KA

В МОСКВІ СТАЛО ВІДОМО, що новий голова КГБ Вадим Бакаїтін видав наказ про припинення діяльності Управління захисту совєтського конституційного ладу. Розформовуються всі його структурні ланки. Колись ця зловісна служба називалася 5-м управлінням і займалася переслідуванням незалежно думаючих людей, виправданістю агентів і донощиків у релігійній і творчій кола країни.

Учасники цієї конференції були свідками похорону пам'ятника Леніна, що його демонтовано на ужгородській площі 30-го серпня. Учасники конференції провели також прогулку по області, відвідали і будинок, в якому відбулося проголошення незалежності Карпатської України, а також і поклади квіти та помолитися на могилі січових стрільців на Красному Полі.

Кульмінаційною подією моїх відвідин України була велика демонстрація перед будинком Оперного театру у Львові 1-го вересня. Тисячі людей і прапорів пройшли вулицями Львова, засвідчуючи вірність новій Україні. Тисячі прапорів, синьо-жовтих, російських прапорів і декілька червоно-чорних покланялися з гордістю новій владі. Похід очолював відділ республіканської гвардії, а її чорні уніформи подивлялися усі присутні.

Голова львівської обласної організації УРП Богдан Горинь, народний депутат України, відкриваючи зібрання не тільки підкреслив історичність моменту першої перемоги, але й висловив свій погляд на подальшу тактику боротьби за цілковиту незалежність. Марія Олійник, голова донецької обласної організації УРП дякувала галичанам за допомогу: „Ви допомогли нам, жителям Донбасу, усвідомити, хто ми!“ Від Товариства ім. Сахарова промовляв Сергій Сороков. Він склав таку заяву: „Основним політичним гаслом на даний момент є слова: Русские! Одстоїм незалежність України! Ми вважаємо, що кожний народ має право на вибір свого історичного шляху“.

Промовляючи ще Степан Хмаро, народний депутат України Ярослав Кендзоров, народний депутат України Левко Горохівський. Поздоровляв Україну представник Азербайджану Гейдаров Тейрі Алі Оглі. Дуже гарно виступала Ірина Калинець і Михайло Василюк з Аргентини, котрий пообіцяв, що зробить усе для того, щоб Аргентина визнала незалежність України.

(Закінчення на стор. 3)

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 10228
New York, N.Y. 10276

КОЛЬОРИСТ

У статті Миколи Кушніренка п.з. „Микола Глушенко — визначний мистець-малюв” („Свобода” з 21-го вересня 1991 року) помилково названо Глушенка „блискучим фольклористом”, замість кольористом. — Ред.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку

запрошує членів й українське громадянство на

ДОПОВІДЬ РЕПРЕСІЙ ПРОТИ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

яку виголосить
ЮРІЙ СТЕФАНІВСЬКИЙ
гість зі Львова

член Великої Ради Співки Українських Політв'язнів, голова спілки „Діти України — Політв'язні” і проректор Львівського Інституту прикладного й декоративного мистецтва

що відбудеться
у суботу, 5-го жовтня 1991 р. о год. 5-й веч.
в домі НТШ в Нью Йорку
при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вул.

Управа НТШ

Осередок СУМ ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті, Н. Дж.

запрошує вас на

БЕНКЕТ та ЗАБАВУ З НАГОДИ 40-ЛІТТЯ ОСЕРЕДКУ

в суботу, 5-го жовтня 1991 року

в Українському Народному Домі

90-96 Fleet Street, Jersey City, N.J.

Бенкет о год. 6-й веч.

Забава о год. 9-й веч.

Вступ 10.00 дол.

При звуках оркестри „НОВЕ ПОКОЛІННЯ” з Торонто
За замовленням просимо телефонувати вечорами:
(201) 433-2793

Карпатський Лещетарський Клуб

повідомляє та запрошує своїх членів, їх родини та приятелів на

ТРАДИЦІЙНУ ОСІННЮ ЗУСТРІЧ

що відбудеться

в суботу і неділю на СОЮЗІВЦІ
дня 12-го та 13-го жовтня 1991 року

У ПРОГРАМІ: внутрішні клубові тенісні змагання у грі чоловіків за ПЕРЕХОДОВУ ЧАШУ

д-ра Ярослава Рожанковського

та в групах жінок і юнаків.

Сходина членів КЛК — План праці на будуче

Дискусія.

Реєстрація — год. 10-та ранку

Год. 7-ма веч. — БЕНКЕТ, роздача нагород

Год. 9-та веч. — ЗАБАВА

Кімнати замовляти безпосередньо:

SOYUZIVKA, UNA ESTATE

Foordmore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641

Рівночасно повідомляємо та запрошуємо

українських гольфістів на

ГОЛФОВИЙ ТУРНІР

Улаштований Карпатським Лещетарським Клубом

Турнір відбудеться

в суботу, 12-го жовтня 1991 р., о год. 11-й ранку

Роздача нагород відбудеться в суботу вечором

під час бенкету.

Свою участь у змаганнях проситесь оголошувати до

ОЛЕСЯ ПОПОВИЧА, тел.: (201) 763-9331

перед 10-ю веч. до 4-го жовтня 1991 р.

УПРАВА КЛК

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу РОЧЕСТЕР, Н. Й.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКОРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 5-го жовтня 1991 р., о год. 2:30 по пол.
в залі церкви св. Йосафата
940 Ridge Rd. E., Rochester, N.Y.

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делегати 32-ої Конвенції наступних Відділів:

36, 43, 66, 89, 217, 285, 316, 343, 367, 437

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд організаційної праці Округу у 1991 р.
3. Слово головного радного УНС
4. Обговорення загальних союзних справ
5. Схвалення плану організаційної праці на останні місяці бieżучого року
6. Внески, запити
7. Закриття нарад

В нарадах візьме участь:

Володимир Корчинський, гол. радний УНС

За УПРАВУ ОКОРУГИ:

Петро Дзюба, голова

Дмитро Пристай, секретар

Марія Сверида, касир

Українці Річмонду взяли участь в Міжнародному Фестивалі

Щороку українці Річмонду беруть активну участь в Міжнародному Фестивалі. Цьогорічний Фестиваль для Українського Культурного Відділу — 21-й.

Фестиваль відбувся в помешканні Річмонд Конвенційний Центр на протязі 3-х днів: 13-го, 14-го та 15-го вересня. Головним спонсором цього Фестивалю був Річмонд Бойс Клуб. Українська Культурна будка показала багато матеріалу, що стосувався історії України та боротьби за її незалежність.

Також були виставлені наглядні експонати філателістичні. Вони розповідали про побут українського народу, культуру, релігію, історичні події часів УНР 1918—20 років. Експонувався альбом знімків, присвячений Центральній Раді України, з поясненням на українській та англійській мовах, і альбом з ілюстраціями про українські православні та католицькі церкви різних часів, зруйновані за часів комуністичної диктатури.

На столах можна було побачити Біблію, Псалтир, Євангелію та ікони. Окремо на стендах було розміщено тематичні філателістичні виставки: „Українська Народна Республіка (1918—20 р.р.)”, „1000-ліття Хрещення Русь-України” (Марки ЗСА, Канади, Австралії, Австрії, Англії, Німеччини, Бразилії, Аргентини, Ватикану, Італії, Франції, Болгарії, України, Мадящини, Румунії та інших держав). Були марки та конверти, на тему Великомученика Кардинала Й. Сліпого та

священиків і єпископів, замордованих у сталінських таборах та в'язницях смерті.

Багато цікавого історичного матеріалу зібрано щодо голодомору на Україні в 1932—33 р.р., а також про Чорнобильську атомову катастрофу в 1986 році, зокрема тематичні марки та поштові конверти.

Спеціальні виставки розповідали про життя та літературну творчість геніяльного українського поета Тараса Шевченка та видатного українського філософа і просвітителя, поета і композитора Григорія С. Сковороду. На видному місці були розміщені фотознімки: Служба Божа в Річмонді, в українській католицькій Церкві св. Івана Хрестителя (о. Тарас Ленчина) на Різдвяні Свята та на Великдень, а також Літургія в катедрі Сакред Геарт, присвячена 1000-літтю Хрещення України в 1988 році.

Експонувалися знімки про посвячення українського католицького собору — Пресвятої Родини, у Вашингтоні, в 1988 році, 25-го вересня, а також про візитації до Річмонду Митрополита Стефана Сулика, в 1985 році, 16-го березня, та Єпископа Михайла Кучмика в 1989 році.

Серед найбільш привабливих, естетично довершених експонатів були українські Великодні Панкани. Особливо цінним є те, що можна було спостерігати за самим процесом їх створення (розписували А. Коупта К. Стефанек).

На цьому Фестивалі успішно виступав українсь-

кий танцювальний ансамбль „Лиман” із Балтимору під керівництвом Ореста Ласюка.

Саме на той час до Річмонду прибуло шістнадцятеро дітей із Мінська (Білорусія), віком від 8 до 16 років, що захворіли у висліді атомового вибуху в Чорнобилі. Їх привезли в супроводі пана А. Борисевича, щоб зробити докладне обстеження та зас тосувати найсучасніші методи лікування. Дня 14-го вересня діти були присутні на концерті „Лиману” і залишилися задоволені, як тепло прийняли їх у Річмонді.

Багато цікавого філателістичного матеріалу надійшло до Українського Відділу Культури з Києва. Це конверти 1-го дня погашення, присвячені проголошенню Незалежності України. На конверті стоїть напис червоним кольором: „Декларація про Державний Суверенітет України” — 16-го липня 1990 року. На поштовій марці зображено жінку в українському вбранні.

За три дні Фестивалю Українську Культурну будку відвідало декілька тисяч людей різних націй. Будку було гарно оформлено й означено жовто-синім українським національним прапором з тризубом. Також було далеко чути мелодію українського гімну „Ще не вмерла України”.

Хочеться щиро подякувати всім, хто брав участь в цьому 21-му Міжнародному Фестивалі. Серед його організаторів були керівники Українського Культурного Відділу Г. Приймак, К. Стефанік, А. Коуп, М. Яцук та Р. Приймак.

Українці з Річмонду постаралися представити Україну, як велику державу і донести якнайбільше правди про її вільнолюбний і талановитий народ.

Григорій Приймак

Події в Україні...

(Закінчення зі стор. 2)

Маніфестація біля Оперного театру у Львові 1-го вересня 1991 року.

Маршув Республіканська Гвардія.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 20-го квітня 1991 р. в Асторії, Н. Й.

відійшов у вічність

наш дорогий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

СТЕФАН ГУДА

Наша глибока щира подяка всесвітнім отцям при українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії.

Найсердечнішу подяку складаю о. Бернаду Панчукові, протоігумену за відслуження Панахиди і Святої Літургії, складаю сердечну подяку о. Гавкалюкові, парохові церкви Чесного Хреста в Асторії, за відслуження Парастасу і Святої Літургії та похоронення покійного на місце вічного спочинку.

Сердечно дякую о. Орестові Підлепчикові за відслуження Парастасу під час якої теплим поминанням словом прощавав покійного.

Сердечна подяка членкам Апостолства молитви за відмовлення Вервиці, наша сердечна подяка Стефанії Рудик, голові ОЖ ОЧСУ 1-го Відд. ім. княгині Ольги, володарки України за прощальне слово в похоронному заведенні. Наша сердечна подяка Іванові Віткови, голові 35-го Відділу ООЧСУ за прощальне слово в похоронному заведенні, та рівночасно прощавав покійного на місці спочинку. Наша сердечна подяка св.атом, Юлії та Володимирі Копчинським за прощальні слова на трині. Наша глибока вдячність всім за поміч під час недуги покійного вислови співчуття, участь в похоронних відправах, за чудові китиці квітів і Святої Літургії.

Нехай Всемогучий Господь винагородить вас за ваші добрі серця.

Залишені в жалобі:

дружина СТЕФАНІЯ з дітьми і внуками

Родина жертвує в пам'ять покійного Стефана:

300 дол. .... на собор св. Юра у Львові

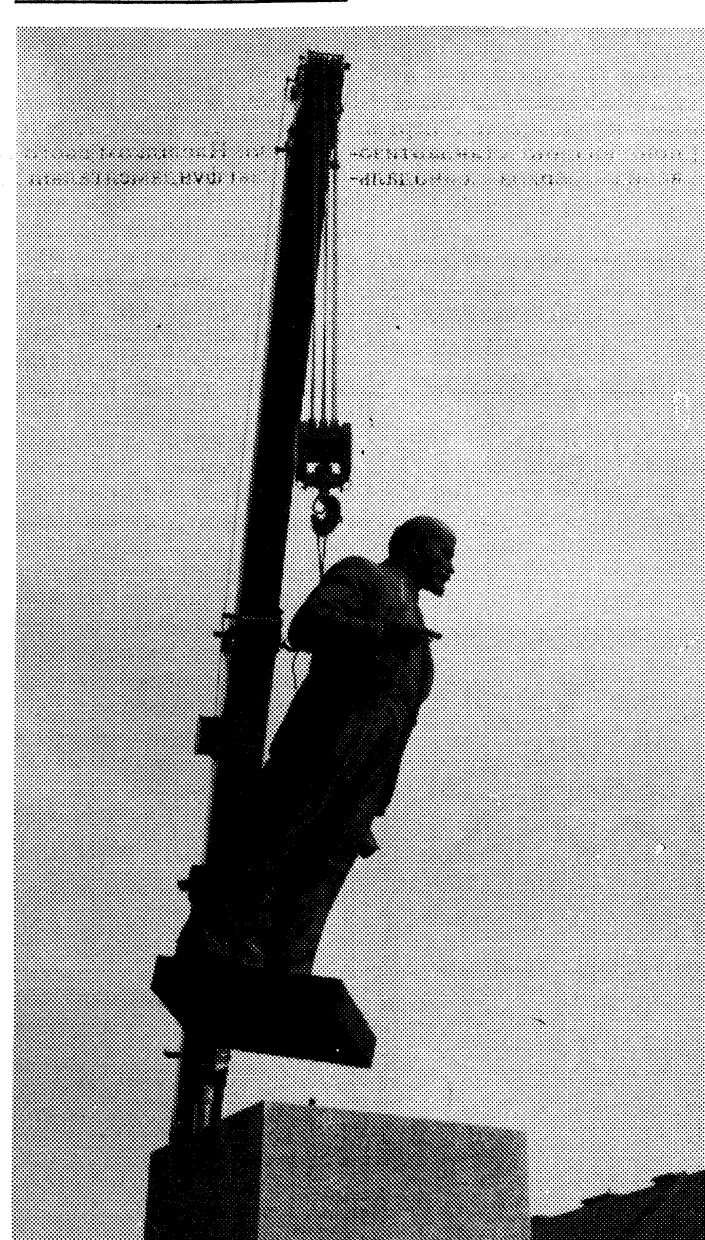
300 дол. .... на українську католицьку церкву

Чесного Хреста в Асторії

300 дол. .... на монастир св. Йосафата в Глен Кові

300 дол. .... „Національну Трибуну” і „Шлях Перемоги”

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В Ужгороді — Леніна „далой”.

У такій історичній хвилині українська людина повинна простити гріхи всім своїм політичним різдмудцям й звернути всю увагу на майбутнє України. А її ще довго стелитимуть під ноги тернові квіти свої та чужі люди. Я вибачався навіть і перед червоно-чорними прапорами, хоч в таку історичну хвилину, вони повинні б злитися навіки з нашим державним прапором. Але їх оправдує Пані Демократія!

ПРЕДСТАВНИКИ КОНГРЕСУ, які переговорювали з Державним департаментом, погодилися на сенатську версію законопроєкту, який дозволить відтягнути 300,000 прізвищ із листи небажаних осіб, що їм відмовлялося в'їзду через ідеологічні розходження. Аналітики твердять, що ця версія має більш шанси бути схваленою, бо дає Державному департаменту три роки часу на виконання цього та дозволяє на іншу листу небажаних осіб. Законопроєкт Палати Репрезентантів давав тільки шість місяців часу, а це було б неможливим до здійснення.

У СЕНАТСЬКИХ ПЕРЕСЛУХАННЯХ кандидата на посаду директора Центральної розвідної агенції Роберта Гейтса виникла не надто зручна ситуація, коли два урядники цієї агенції зізнали, що вони казали йому про можливість нелегального ужиття фондів з Білого Дому на допомогу нікарагуанським повстанцям. Зізнання Ричарда Керра, діючого директора Сі-Ай-Ей та Чарльза Еллена, старшого аналітика вищезгаданої агенції, розходяться дещо зі зізнаннями Р. Гейтса, що не пам'ятає чи вони йому говорили про свої підозріння та дії Олівера Норта.

бл. п.

СТЕФАНА ШИЛА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в церкві Успення Божої Матері

на Розмонт, Монреаль, Канада

у суботу, 5-го жовтня 1991 р., о год. 8:30 вранці

Про участь і молитви за душу Покійного просить

РОДИНА

В ЧЕТВЕРТУ
БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ
ВІД ДНЯ
СМЕРТИ
Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА,
ДІДУСЯ

POLAND...HUNGARY...EAST GERMANY
NOW, UKRAINE
НАЛІПКИ НА АВТА В ЧУДОВИХ КРАСКАХ
Send \$2/1, \$1.50 ea./5, \$1.25 ea./50 or \$1 ea./100 to:
Ms. L. Wild, 3228 Birchtree Ln., Silver Spring, MD 20906

УКРАЇНА ПРОБУДЖУЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЇ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

НОВЕ ВИДАННЯ
Микола Щербак:
„ЧЕБРЕЦЬ“
Вибрані поезії та поеми
3 друкарні Компютерніт Корпорейшн, Кліфтон, 1991,
стор. 272. Полотняна оправа, ілюстрації, ціна 15.00 дол.
Гостям з України, які побажають придбати цю книжку —
безплатно, як дарунок від автора.
Книжку можна замовити у книгарні Свободи.
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує доплатити до ціни
7% продажного податку.

КАСЕТИ ДЛЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ
РОЗМОВНИК
• Нагода опанувати в короткому часі основні вислови по-англійськи.
• Курс складається з аудіо-касет на три години та підручника.
• Фрази для щоденного вжитку та розмова в різних ситуаціях.
• Чудовий дарунок родині та гостям з України та новоприбулим, які хочуть ознайомитися з англійською мовою!
Також можна замовити касети для навчання української мови:
“LEARN CONVERSATIONAL UKRAINIAN”
Кошт: \$30.00 + \$3.00 за посылку (амер.). Приймаємо чеки, VISA, Master Card.
ФІРМА ЄВШАН — YEVSHAN CORPORATION
Box 325, Beaconsfield, Quebec, H9W 5T8, Canada
Tel.: (514) 630-9858. Факс: (514) 630-9960

Скористайтеся з виїмково доброї нагоди!
ПРИЙМАЄТЬСЯ
ОГОЛОШЕННЯ
до Календаря УНСоюзу
на 1992-ий рік
який цього року виходить накладом
15 тисяч примірників.
Цим Ви зможете познайомити весь український загальний з Вашою установою, Вашою професійною обслуговою, чи Вашим підприємством.
ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
Одна сторінка \$90.00
Пів сторінки 50.00
Чверть сторінки 33.00
Одна восьма сторінки 20.00
Реченець замовлення оголошень
до 30-го вересня 1991 р.
Належність проситься надсилати:
СВОБОДА
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

“TORVIL” LTD.
FORMERLY L&J CANADIAN-EUROPEAN EXP. IMP. CO.
NEW LOWEST PRICES
DOOR TO DOOR DELIVERY
PARCELS SERVICE
► **PARCELS PACKED BY CUSTOMER** (New and Used Clothing) (min. 5kg/12lbs., no max. limit)
► **STANDARD FOOD PARCELS** (regular delivery)
► **EXPRESS FOOD PARCELS** (14 days delivery)
► **MONEY** (hand to hand delivery)
- regular (4 weeks)
- express (7 business days)
► **DELIVERY OF DRUGS AVAILABLE WITH DOCTOR'S PRESCRIPTION**
► **MEDICAL INSURANCE FOR VISITORS** (Canada only)
► **INVITATIONS FOR VISITORS**
► **SALE OF RUSSIAN CARS** Lowest prices - 3 weeks delivery (Volga, Lada, Samara, Moskvich, Tavria, Niva).
COMING SOON. “AIR CARGO”
CALL TOLL FREE 1-800-661-0210
CANADA U.S.A.
Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit #7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320
Fax: (416) 798-3321
Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860
Fax: (416) 533-4910
LITHUANIA
LATVIA
ESTONIA
UKRAINE
BYELORUSSIA
MOLDAVIA
ARMENIA
GEORGIA
LENINGRAD
MOSCOW
Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, Ill. 60622
Tel: (312) 278-5258
Fax: (312) 278-0875
Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway
Buffalo, N.Y. 14212
Tel / Fax: (716) 894-9880
ACCEPT PARCELS BY UPS

В СЕРЕДУ, 25-ГО ВЕРЕСНЯ, в Москві оголошено президентський декрет про створення Політичного консультативного ради. Функції цього нового органу не цілком ясні, проте до його складу введено відомих реформаторів-демократів, які раніше відмовлялися співпрацювати з Михайлом Горбачовим. Членами ради стали: колишній міністр закордонних справ Едуард Шеварднадзе, колишній член Політбюро Александр Яковлев, посадики Москви і Санкт-Петербургу Гавріл Попов і Анатолій Собчак, новий голова КГБ Вадим Бакатін, новий голова Держтелерадіо Єгор Яковлев, колишній економічний радник Горбачова Ніколай Петраков, віцепрезидент Академії наук СРСР Євгеній Веліхов і голова комісії Верховної Ради СРСР у справах науки і техніки Юрій Рижов.

В СЕРЕДУ, 25-ГО ВЕРЕСНЯ, уряд Греції проголосив, що має намір продати приватним особам 35 островів в Егейському морі, якщо в найближчому часі не вдасться знайти інші способи поповнення державної скарбниці. Продаж островів може дати 3.9 біл. дол. Мова йде про скелясті клатти суші, на яких ніхто не мешкає, однак цей план уряду викликав велике невдоволення лівої парламентської опозиції, яка вважає, що такий крок буде загрозою для національного престижу.

Литовці...

(Закінчення зі стор. 1)
в Генеральній Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, президент Литви Витавас Ляндсбергис заявив, що він не сумнівається у відновленні дружніх відносин між литовцями і поляками в недалекому майбутньому. Він підкреслив, що рівноправні права для всіх національних меншин загартовані литовським законодавством, а розв'язання і покарання підлягатимуть ті, які не будуть цьому законодавству підпорядковуватися.
Ляндсбергис, відповідаючи на запитання, сказав, що він особисто робив спроби ще в 1990 році підписати з Варшавою договір у справі пошукування національно-стевих прав в обидвох країнах, але Варшава тоді не вважала за потрібне такий договір підписувати. Тепер ситуація дещо змінилася, коли прибалтійські країни таки вийшли зі складу СС-СР.
Згідно зі статистичними даними під територію пору в Литві є приблизно 250,000

поляків. Вони становлять сім відсотків всього населення країни. Населення Вільнюса має 17 відсотків поляків, а в загальному політків у Вільнюському районі нараховують аж 63 відсотки. Практично беручи, вони у демократичних виборах можуть перевертати керівництво районом. В такій ситуації співпраця є ко-нечною, кажуть представники Литовського інформаційного центру.

Верховна...

(Закінчення зі стор. 1)
визит економіки і вільно вивозити прибуток з України.
З заявою від Народної Ради виступив Ігор Юхновський, в якій йдеться про утворення у парламенті демократичного центру, що зможе плідно працювати на утвердження державної незалежності України.
Депутат Вадим Гетьман висловив своє розчарування тим, що Народна Рада не оголосила саморозпуску, як це зробила комуністична більшість. Дмитро Павличко відповів на цю дивну пропозицію: „Ми розпустимо Народну Раду, якщо побачимо, що всі народні депутати — колишні комуністи покажуть, що вони душою і серцем стоять за відродження України, за утвердження її суверенітету”.
Наприкінці вечірнього засідання в порядку денному було обговорено „різні” — організації роботи сесії, питання дисципліни, роботи постійних комісій.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК В СХІДНІЙ частині Німеччини прокотилася хвиля насильства по відношенню до закордонних робітників, пресовий секретар канцлера Німеччини Дітер Фогель засудив ці спалахи правого екстремізму. Разом із тим Фогель визнав, що влада не є готова до боротьби з подібними злочинами. Подруге, в країні діють занадто ліберальні закони про імміграцію, які дозволяють усім, хто прибуває до Німеччини, просити політичного притулку. У зв'язку з цим щомісяця зростає кількість чужинських втікачів.

НАУКОВЦІ ТА ПРИХИЛЬНИКИ змагання за громадські права в ЗСА намагаються щоби Уряд поширив свої тасмні дослідження для викоринення дискримінування при zatrudненні, винаймленні житлових будинків і підприємств. Науковці твердять, що упередження проти чорних і еспаномовних громадян ще даліше існує, а удокументування таких фактів допомогло б у боротьбі з дискримінацією. Майкл Фікс, старший дослідник при Міському інституті, стверджує, що це не є надто правильний підхід, але все ж таки був би допоміжним.

„Коли...”

(Закінчення зі стор. 1)
однак торкалася її педагогічної праці, якій вона так всеціло посвятилася.
І міркування на тему виховання дитини такі актуальні, що частину їх можна б пристосувати і до нашої дитини тут.
— Школа повинна навчити любові, добра, моралі. Молодь треба виховувати на моральних засадах.
— Коли немає щирих родинних зв'язків — приходиться розрив поколінь. Бо людина йде між людей як представник певного роду. Рід це фортеця, в яку завжди можна повернутися...
А далі Г. Могильницька розповідає ще про те, як тепер її навчання в школі змінилося, коли вона старастя якнакшорше відірвати школу від дотеперішньої партійної системи. Шойно в останньому часі уводять дітей в глибину цивілізації, уведено курс історії релігії, діти дістали Біблію, євангелія і пізнають, що релігія це не фантазія темних людей, а історія, явище в суспільному житті. Відкрито також у школі інший новий курс — народознавства, об'єднання дітей з обрядками, звичаями народу. Г. Могильницька розповідає, що разом із другою учителькою провели конкурс пісень, конкурс хто краще знає свій родовід, бо досі все було ставлене лише на класову основу. Тому діти не знають даліше, як про діда і бабу.
У розмовах із Г. Могильницькою ми бачимо, що вона „з кров'ю і кості” педагог, затурбована розвитком

Вчорашнє...

(Закінчення зі стор. 2)
Ідуть розкладати дияспору. Врешті будь-які запрошення треба взяти під контроль!
Це безумовно свідчило про розгубленість тутешніх політиків. Події ж розгортаються так стрімко і раптово, що дехто не бажав визнавати їх, бо відбуваються вони без них, а тому втрачають вони орієнтацію, ким себе вважати: спостерігачем подій чи учасником, номінальним свідком чи помічником? Пробитися вірою в процес відродження Вітчизни чи пасивно почекати, чим воно скінчиться? Рецидив відродження постулатів виявлявся майже до останніх тижнів у висловлюваннях газетних публікацій, радіопрограмах. До останнього часу, — зауважимо, практикувався за вищесказаною рецептою добір осіб для проведення з ними радіорозмов. Недавно в передачі української програми в Сідней прорвалося визнання, що інтерв'ю з дніпропетровським професором С. Плохіним було першим запрошенням діяча зі Сходу. А то все, значить, були „західняки”!
Пора активніше перебудуватися. Відмовлятися від учорашнього віждилого, засвоювати ідеї нинішнього дня. Перебудуватися у переконаннях, у висловленнях, виступах у пресі, в радіо.
Без сумніву, достойні похвали гуманітарні акції діаспори, які безпосередньо допомагають людям в Україні. Однак, скільки б не посилювалося пакунок з харчами, ліками та шприцями, — це краплина допомоги в океані нужди. Одночасовий шприц не порятує хвору еконіміку. Лунають слухні рекомендації допомогти кардинальним методом: інвестиціями, діловими консультаціями, професійним навчанням, передачею власного досвіду і вміння працювати ефективно в усіх галузях господарського життя відроджуваної Вітчизни.
В цьому напрямку для українських підприємців і професіоналів не лише в багатих Америках та Канадах, але і в бідній Австралії величезне поле ділової активності. Варто комуус узяти під свою ділову опіку, скажімо, побудову в Україні спеціалізованого шпиталю чи фабрики з переробки сільсько-господарської продукції, то коли б знайшлося хоча б десять таких інвестицій, — яка б це була велика допомога Батьківщині!
Одним з важливіших сьогодні завдань є довести до свідомості державних політиків західних країн того, що на мапі Європи з'явилася нова незалежна республіка, ім'я якої — Україна.
Час такий динамічний, що вимагає від кожного не спостерігати, а ставати учасником, помічником у побудові української держави.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК
В дописі „Пер аспера ад астра” про матуральну класу у Філадельфії („Свобода” з 13-го вересня 1991 року) графілися такі помилки: прізвища двох матурантів мають бути Іванка Шпільчак і Максим Шпільчак. Рівнож в другій колонці, перша лінійка, пропущено прізвище д-ра Олександра Черника. Речення має звучати: „...подякувати багаторічному президентові, д-рові Олександрові Черникові, який з одержимим зав'язатим вирішив обидві школи об'єднати”. — Марта Яринович.

IRVINGTON, N.J.
ДО ВІНАЙМУ
5 кімнат на другому поверсі і 4 кімнати на третьому поверсі!
Tel.: (201) 547-8318 або (201) 564-7831

ДО ВІНАЙМУ
Мешкання в околиці церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.
Tel. (201) 226-0293

РОЗШУКИ
ПОШУКУЮ
ВАСИЛЯ ОЛЕКСІЙОВИЧА МАРЧУКА,
нар. в с. Бистричі Березнівського району Рівненської обл. Хто знає про місце його перебування або про його долю просимо відгукнутися на таку адресу:
Mrs. Maria Lantuch
RR 4, Shelburne, Ont., Canada — L0N 1S0

ВІДИШЛИ
ВІД НАС

ІВАН БУРЯК член УНС Відділу 63-го Т-ва „Сіті” у Форт Сіті, Па. помер 15-го серпня 1991 року на 76-му році життя. Нар. 27-го січня 1915 року в Менор Тейл. Армстронг Канті, Па. Членом УНС став 1977 року. Залишив у смутку дружину Марію і Роберта. Похорон відбувся 17-го серпня 1991 року на укр. цвинтарі св. Марії у Форт Сіті, Па. Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Турко, секр.
МИКОЛА ОЛЕКСОВИЧ член УНС Відділу 161-го Т-ва ім. св. Василія в Ембриджі, Па. помер 9-го серпня 1991 року на 85-му році життя. Нар. 23-го травня 1906 року у Вілмердінг, Па. Членом УНС став 1941 року. Залишив у смутку дружину Марію і дочку Ніну. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Ембриджі, Па. Вічна Йому Пам'ять!

Василь Гладко, секр.
ЯРЕМА ПОРХОВСЬКИЙ член УНС Відділу 295-го Т-ва ім. Св. Духа в Акрон, Огайо помер 10-го серпня 1991 року на 65-му році життя. Нар. 23-го жовтня 1925 року в Україні. Членом УНС став 1980 року. Залишив у смутку дружину Марію; дітей Дарію, Зеновію, Олену, Ану і Олену. Похорон відбувся 13-го серпня 1991 року на цвинтарі св. Хреста в Акрон, Огайо. Вічна Йому Пам'ять!

ЕВГЕН ТИШКО член УНС Відділу 39-го Т-ва „Українська Січ” в Сиракузах, Н.Й. помер 6-го серпня 1991 року на 72-му році життя. Нар. 1919 року в Кошляках, пов. Збараж, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Марусю з мужем Богданом і сином Матейком, сина Богдана з дружиною Марусею і дітьми Стефаном і Михайлом. В Україні три сестри Стефанію, Зеновію і Анастасію; брата Іллію та племінників і племінниць. Похорон відбувся 9-го серпня 1991 року на цвинтарі укр. кат. церкви св. Івана Хрестителя в Сиракузах, Н.Й. Вічна Йому Пам'ять!

Укрїнська фірма „КАРПАТИ”
Займається: ремонтами і перебудовою домів і підвальних приміщень (basement). Plumbing, Bathrooms, Tiles, Electric, Carpentry, Painting, Welding, Roofing, Brick Pointing, Painting and Decorating. Fully insured.
Шукаю СЕКРЕТАРКИ, у віці від 25-30 років, зі знанням української і англійської мов.
Vasilii Cholak, (718) 545-3611

NURSING HOME INSURANCE
HOME HEALTH CARE
Contact: JOHN A. KUN
P.O. Box 3732
Reston, VA 22090
Tel.: (703) 620-0069

ПРАЦЯ
Пошукується ЖІНКУ
до опіки над дво-літньою дитиною і до легкої домашньої праці. Право на їздз автотом побажане. Телефонувати на число (908) 647-7657 по 7-й год. веч.

НА ПРОДАЖ
Хто бажав купити авто
ЛАДА
в Україні для родини, може по найнижчих цінах —
тільки \$4,500.00.
Займаємося пересилкою американських авт та грошей на Україну.
Телефон: (312) 774-1919 або (708) 823-0958
Continental Venture Trading, Inc.
WALTER BOICHOUK, President
6333 N. Milwaukee Ave., Suite 105
Chicago, IL 60646, U.S.A.

МОЖНА НАБУТИ З КИЄВА І ЛЬВОВА
T O P Q U A L I T Y
■ ВІДЕО СТРИЧКИ VHS
■ ПЛАТІВКИ
■ КАСЕТИ
■ низькі ціни
Пишіть по дарові каталоги
APON RECORD CO.
P.O. Box 3082 Steynway
Long Island City, N.Y. 11103
718-721-5599

ПРОДАЄТЬСЯ АПАРТМЕНТ
з одною спальнею, на Українському Сенті в Somerset, N.J. Прошу телефонувати: (908) 469-9089 (908) 356-7091

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛІУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ШІРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Брук у перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222 (201) 375-5555

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Брук, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших.
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Б.асмич — укрїнський ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ.
ОКСАНА ЛОБАЧЕВСЬКА
K. M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 до 5 по п. неділю від 10 до 4 по п. На бажання і за згоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проектами і порадами.

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ОКСАНА
ВІДСИЛАЄ ГОТОВІ ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ З ЯКІСНИМИ ТА СМАЧНИМИ ХАРЧАМИ
1 сальмі 1 LB 08 OZ 1 сальмі 1 LB 13 OZ
2 шинка 1 LB 2 шинка 1 LB 08 OZ
3 м'ясо каніпоке 1 LB 05 OZ 3 м'ясо каніпоке 12 OZ
4 риба консервована 1 LB 4 пастиг пекінський 1 LB 05 OZ
5 риж 3 LB 04 OZ 5 риж 5 LB
6 каша гречана 3 LB 04 OZ 6 каша гречана 7 LB
7 макарони 3 LB 04 OZ 7 макарони 33 FL OZ
8 сухе молоко 2 LB 03 OZ 8 каша в зернах 1 LB 05 OZ
9 кава розчинна 10 OZ 9 какао 09 OZ
10 кава в зернах 10 OZ 10 чай 07 OZ
11 какао 10 OZ
12 чай 09 OZ
13 олія 33 FL OZ
Загальна вага 22 LB Ціна з пересилкою \$ 79.00
1111 East Elizabeth Ave., Linden, N.J. 07036. Tel. (908) 925-0717

Маємо на складі нову книжку
Івана Багряного
ТИГРОЛОВИ
РОМАН В ДВОХ ЧАСТИНАХ
Третє видання
Був нагороджений першою премією на Літературнім конкурсі у Львові, в 1944 р.
Видання Фондації ім. Івана Багряного. Дітройт, 1991, переклад Українці, Вудсток, Мд., стор. 278. Тверда оправа, ціна 10.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язані додати до ціни 7% продажного податку.

Маємо на складі нову книжку
Івана Фура
РЕМЕНІВ — СЕЛО МОЄЇ МОЛОДОСТІ І ПРАЦІ СПОМИНИ
Український Архів, Регіональні матеріали том 52.
Наукове Товариство ім. Шевченка, Комісія Ріональних Дослідів і Публікацій, Нью Йорк-Париз-Сідней-Торонто, 1991, стор. 178. Пів-тверда оправа, ціна 14.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язані додати до ціни 7% продажного податку.